

Dědictví Komenského

Dědictví Komenského. Informace a nabídka knižních titulů

Když bylo v polovině 20. století zrušeno Dědictví Komenského (literární a nakladatelské družstvo, vydávající spisy výchovného obsahu), jež podporovalo vzdělávání učitelů a veřejnosti od roku 1892, málokdo mohl předpokládat, že v roce 1992 bude iniciováno jeho obnovení. Stalo se tak zřízením nadace Dědictví Komenského, která sleduje ediční a osvětové cíle a je určena pedagogům i veřejnosti. Sídlem vydavatelské a správní rady je Muzeum Komenského v Přerově.

Adresa: Dědictví Komenského při Muzeu Komenského
Horní náměstí 1, 751 52 Přerov. Tel. 0641-3286

• Co je Dědictví Komenského?

Obnovu DK podnítlí světové oslavy 400. výročí narození J. A. Komenského roku 1992. Navazujeme na staletou slavnou i zavazující tradici DK založeného roku 1892 při třístém výročí narození Učitele národů. Toto *svěpomocné učitelské nakladatelství* vydalo v Čechách, na Moravě, ve Slezsku i na Slovensku zlatý fond naší odborné literatury.

• Oč jde Dědictví Komenského?

DK sleduje cíle ediční a osvětové. *Podporuje vydávání a tvůrčí uplatňování hodnotné odborné pedagogické literatury i dalších kvalitních knih v zájmu naší vzdělanosti, podnikavosti, morálky, kultury a humanitní demokracie v duchu odkazu JAK a TGM.* Za kvalitu každoročně nabízených publikací odpovídá vydavatelská rada a představenstvo DK ve spolupráci s Českou pedagogickou společností, Amosius servisem v Ostravě a dalšími vydavateli. Zvláště hodnotné tituly doporučuje vydavatelská rada „Vějíčkou moudrosti“. DK slouží především školám, učitelům, studentům, pedagogickým odborníkům, všem aktérům výchovy a vzdělávání dětí, mládeže i dospělých. Zvláštní pozornost věnuje sebevzdělávání.

• Co nabízíme?

Hodnotnou literaturu za nejlevnější možné ceny osvědčenou formou „Klubu čtenářů a autorů DK“. Členům DK se poskytují mimořádné slevy 17–20 %.

• Jak využít předností Dědictví Komenského?

- *Objednejte si co nejdříve tituly, o které máte zájem, obdržíte je za režijní ceny na vaši adresu. K bezplatnému členství v „Klubu čtenářů a autorů DK“ stačí objednat aspoň jeden titul ročně. Nová vydání realizujeme ihned, jakmile subskribce potvrdí dostatečný zájem. Čím početnější bude naše obec, tím výraznější budou společné výsledky i výhody. Pomozte nám proto získat každou školu, každého učitele, všechny zájemce.*
 - *Staňte se spoluautory. Sdělte nám vaše náměty, nabídněte vaše zkušenosti, tvořivé úlohy, příručky, překlady a rukopisy i s posudky a se stručnou anotací do 150 slov.*
 - *Kolportérům nabízíme navíc výhodný 23 % rabat.*
 - *Školy, organizace, skupiny i jednotlivci, kteří investují do nadačního fondu DK aspoň 1000 Kč, získají nejen zakladatelské členství a zásluhy o dobrý start DK, ale i nejvyšší výhody a přímý podíl na ediční činnosti.*
- Bližší informace o distribučním a zakladatelském členství rádi zašleme.

Nabídka Dědictví Komenského roku 1995

Mimořádně bohatý letošní výběr zahrnuje čtyři desítky vydaných i připravovaných hodnotných publikací

Tituly obdařené „**Vějičkou moudrosti**“ k 28. 3. 1995:

Blížkovský, B.: Systémová pedagogika

Humanitně, demokraticky a realisticky orientované kompendium soudobé pedagogiky. Celistvé a otevřené pojetí vzdělávání a výchovy pro studium i tvůrčí praxi, pro učitele a ředitele všech škol i další odborníky. Amosium servis, Ostrava 1992. 304 s., A5, cena 86 Kč.

Čapková, D. — Skalková, J.: Komenského dílna lidskosti a dnešní úsilí o humanizaci vzdělávání a výchovy.

Autoři spojují trvalou podnětnost pedagogického myšlení JAK s řešením aktuální problematiky naší školy. Práce má dvě části: 1. Komenského dílna lidskosti (D. Čapková), 2. Humanizace výchovy a vzdělávání jako soudobý pedagogický problém (J. Skalková). Brožovaná, 270 s., A5, cena cca 100 Kč.

Krejčí, J.: O češtví a evropanství (dva díly)

O českém národním charakteru. Autor, vědecký pracovník univerzity v Osnabrücku sleduje v knize otázku české národní povahy, její charakteristiky i kritiky dochované v dobových úvahách od národního obrození

do současnosti. Pracuje s myšlenkovým odkazem celé galerie našich vůdčích osobností. Dílo je aktuální konkretizací české i evropské dimenze výchovy a filozofie. Čtivostí upoutá odborníky i zájemce. Amosium servis, Ostrava. 184 a 220 s. A5, cena 64 a 76 Kč. První díl vyšel r. 1993, druhý vyjde r. 1995.

Kučerová, S.: Člověk — hodnoty — výchova

V pěti kapitolách (filozoficko-historické, axiologické, etické, estetické a kulturně pedagogické) shrnuje autorka výsledky kritického studia obsáhlé kulturně historické zkušenosti evropského člověka. Přístupnou formou vede čtenáře k porozumění palčivým otázkám dneška a umožňuje mu utvořit si s nadhledem vlastní zdůvodněný postoj. Vydává Amosium servis Ostrava v r. 1995. Brožované, 250 s., A5, cena cca 69 Kč.

Pedagogická orientace

Odborný kvartálník a zpravodaj České pedagogické společnosti při Akademii věd ČR obnovený r. 1991 po 24 letech nucené odmlky. Prosazuje sepětí tvůrčí teorie a praxe, kritizuje podceňování naší vzdělanosti i nedostatečnou odbornou a demokratičnost její obnovy. Hledá cesty k vyšší kvalitě výchovy a vzdělávání v duchu humanitní demokracie, kritického realismu, národních tradic i dimenzí evropských a světových. Jednotlivý výtisk 20 Kč, 150–200 s. Pro odběratele aspoň 10 exemplářů pouze 15 Kč + starší výtisky zdarma. Obj. vyřizuje Dr. R. Buchta, Botanická 59, 602 00 Brno.

Tři čtvrti století Československa

Idea Československa a střední Evropa. Doplněk. Konvoj Brno, 1994 a 1995. 312 a 66 s. příloh. Cena 65 Kč. Unikátní soubornější publikace vydaná k 75. výročí 28. října 1918. Více jak 50 předních odborníků ČR, SR i ze zahraničí v ní řeší opomíjené i potlačované základní otázky naší novodobé historie, přítomnosti a budoucnosti v duchu kritického odkazu T. G. Masaryka. Obj. vyřizuje Dr. R. Buchta, Botanická 59, 602 00 Brno.

Dědictví Komenského v roce 1995 dále doporučuje:

1. Budiš, J. a kol.: Historie chemie slovem a obrazem. MU Brno 1995.
2. Cach, J. a kol.: Vzdělávání, výchova, škola a pedagogika v českých dějinách.
3. Československé školství, učitelstvo a T. G. Masaryk. MK Přerov.
4. Česko-slovenské vztahy v oblasti školství. MK Přerov.

5. Hřebíček, L. — Kohoutek, R. — Šafrová, A.: Teorie a praxe školního poradenství.
6. J. A. Komenský v obrazech. MK Přerov.
7. Janusová, J.: Ženy kolem českých knížat a králů. (2. díl)
8. Komenského mapa Moravy. MK Přerov.
9. Kořínková, H.: Repetitorium středoškolské matematiky.
10. Kozlík, J. a kol.: Principy a praxe na pokusných školách ve Zlíně (1929–39).
11. Kozlík, J.: K přestavbě vnitřní práce na ZŠ.
12. Kumpera, J.: Jan Amos Komenský.
13. Lapáček, J.: Komenský v Přerově. MK Přerov.
14. Nejstarší mapa Hané. MK Přerov.
15. Pelikán, J.: Výchova jako teoretický problém.
16. Skalková, J.: Přetvářet vnitřní život školy — ano, ale jak?
17. Sláma, J.: Vzpomínky na TGM a jeho ženevské vnuky.
18. Stéblová, M.: Řešené jazykové rozbory pro 7. ročník ZŠ.
19. Stéblová, M.: Řešené jazykové rozbory pro 8. a 9. ročník ZŠ.
20. Svobodová, J.: Řešené jazykové rozbory pro 5. ročník ZŠ.
21. Svobodová, J.: Řešené jazykové rozbory pro 6. ročník ZŠ.
22. Šimíčková, H. — Zezula, M.: Víš, co čteš?
23. Šimíčková, H. — Plicková, E.: Umíš správně odpovědět?
24. Šimíčková, H.: Znáš je z pohádek?
25. Titulní list díla Opera didactica omnia. MK Přerov.
26. Trna, J.: Testy z fyziky pro SŠ.
27. Trnová, E.: Testy z chemie pro ZŠ.
28. Turek, A.: Nová fakta o první choti J. A. Komenského. MK Přerov.
29. Učitelé — širitelé myšlenek J. A. Komenského. MK Přerov.
30. Valenta, J. a kol.: Vznik, krize a rozpad sovětského bloku v Evropě.
31. Vařejková, V. a kol.: Česká literatura 1918–1945. Slovníková příručka.
32. Vážanský, M. a kol.: Pedagogika volného času.

Bližší informace o uvedených publikacích i o DK obsahuje tištěný nabídkový a objednávkový list, který všem zájemcům rozesílá DK při Muzeu Komenského, Horní nám. 1, 751 52 Přerov. Objednávky všech uvedených titulů Vám zprostředkuje i administrace Pedagogické orientace, Dr. R. Buchta, Botanická 59, 602 00 Brno.

Získávejte pro DK každou školu, každého učitele, všechny zájemce! Pomocí DK k svépomoci!

František Hájbl

Veškeré spisy J. A. Komenského a Archiv pro bádání o životě a spisech J. A. Komenského jako vyvrcholení činnosti Ústředního spolku jednot učitelských na Moravě

Jan Skutil

v roce 1903 navrhl předseda Ústředního spolku jednot učitelských na Moravě **Josef Ůlehla** (1852–1933)¹, aby tato organizace přistoupila k vydávání *Veškerých spisů J. A. Komenského* (VSJAK). Spolu s **Jánem Kvačalou** (1862–1934)² a **J. V. Novákem** (1853–1920)³ vypracoval osmistránkový prospekt k této akci se zdůvodněním, proč právě moravské učitelstvo má takto splatit dluh českého národa arciiučiteli národů.

Ústřední spolek jednot učitelských na Moravě dal však komeniologickému úsilí v prvé polovině našeho století více, než si předsevzal. Kromě plánované edice VSJAK začal od roku 1911 vydávat ještě *Archív pro bádání o životě a spisech J. A. Komenského*, jenž je znám pod zkráceným názvem *Archív Komenského* (AK). Vycházel v Brně až do roku 1940 (celkem v 15 sešitech), dříve, než byl v padesátých letech obnoven v Praze pod názvem *Acta Comeniana*, s podtitulem původního brněnského názvu.

Ústřední spolek jednot učitelských na Moravě postavil oběma edičním akcím do čela vynikajícího slovenského vědce **Jána Kvačalu**, působícího v oné době v Jurjevu. Uvedený komeniolog byl již tehdy znám jako autor *Komenského kritického životopisu*⁴ a editor *Listů Komenského a jeho přátel*⁵ i řady drobnějších komeniologických prací, takže jej mohl jeho spolupracovník v *Archívu Komenského*, **Josef Krumpholc** (1880–1950), nazvat při příležitosti jeho sedmdesátin v roce 1932 zcela příznačně a vědecky „apoštolem učitele národů J. A. Komenského“.⁶

Projekt *Veškerých spisů J. A. Komenského* by v pořadí šestý ediční záměr sebraných nebo alespoň vybraných spisů komeniologických. Prvý byl soubor *Komenského dvousvazkového počínu Vybrané spisy* (I–II, Praha 1871–1872), druhý *Komenského Sebraných spisů vychovatelských díl I–III* (Praha 1886–1888), třetí *Jana Amose Komenského Sebraná díla kazatelská*